

Posudek diplomové práce

Název práce:	Urozené ženy a jejich strategie podpory jednoty bratrské v době jagellonské (Johana Krajířová z Krajku, Marta z Boskovic, Johana z Liblic)
Studijní obor:	Učitelství pro střední školy – dějepis, francouzský jazyk a literatura
Autor/ka práce:	Bc. Hana Milotinská
Vedoucí práce:	PhDr. Zdeněk Beran, Ph.D.

Předkládaná diplomová práce se zaměřuje na úlohu urozených žen v nejisté době počátků jednoty bratrské. Za základ přijímá rekonstrukci a komparaci biografických dat sledovaných tří šlechtičen, u nichž se soustředí na jejich strategie podpory jednoty bratrské ve vztahu k pěti základním antropologickým a sociálním okruhům, za něž byl zvolen vztah daných žen k Bohu, rodinné vztahy, okruh rodových a přátelských vazeb, poměr k panovníkovi a role vrchnosti ve vztahu ke služebníkům a poddaným, což jsou podle Bohuslava Hasištejnského z Lobkovic hlavní okruhy, v nichž se měl aristokrat pozdního středověku umět zdárně pohybovat.

Jedná se o vhodně zvolené příklady ochránkyň jednoty bratrské, jichž si povšimla již Anna Císařová-Kolářová. V práci jsou podrobně sledovány spletité příbuzenské a přátelské vazby jmenovaných žen (včetně jejich geneze) i jejich vzájemné vztahy. Lze tak doložit různé způsoby aktivace sociálních sítí na ochranu jednoty bratrské v případech vnějšího protivenství. Přínosné je i sledování vlivu šlechtičen na konfesi potomků a příbuzných (v případě Johanky z Krajku se jedná o jejího bratra a švagrovou). Autorka je důsledná při práci s prameny, podařilo se jí na několika místech opravit tradované omyly a upřesnit faktografickou rovinu problematiky. Přesto bylo v práci možné pronikat důsledněji k archivním pramenům.

Výklad v jednotlivých kapitolách není vždy veden po jasné lince a místy se tříští. V textu nacházíme odbočky bez jasnějšího vztahu k hlavní výkladové linii (s. 9: medailon Lukáše Pražského, s. 30: podrobný popis pernštejnských majetků atd.). V teoretických vstupech by bylo vhodné konfrontovat více odborných názorů. Nicméně, obecně lze práci pochválit za vhodné užití teoretického aparátu pro interpretaci dané historické matérie. Problematicky koncipovaná se však zdá být pátá kapitola s názvem „Služebnictvo a poddaní“. Problematické je již samotné směřování kategorie poddaných a služebnictva, vztah těchto dvou skupin však autorka nijak netematizuje a ve výsledku pojednává výlučně o vztahu vrchností k poddaným.

Dále uvádím tyto dílčí připomínky a podněty:

- doporučuji opatrněji přistupovat k písemnému vyznání Johanky z Krajku coby prameni pro poznání jejího niterného světa a více zvážit vliv myslitelů z řad jednoty bratrské;
- nepokládám za opodstatněné hovořit o jednotě bratrské jako o „řádu“ (srov. s. 9);
- na s. 43 uvedený Augustin Käsebrot, nebyl řečený Olomoucký, ale jednalo se o olomouckého probošta, což nakonec autorka sama vzápětí konstatuje;
- formální chyba na s. 49: „Je zřejmé, že se Johanka z Krajku podílela na správě panství začala podíle až po smrti Jana Tovačovského z Cimburka“;
- v textu místy nalézám slohové neobratnosti a tendence k nadbytečnému výkladu evidentních věcí typu „bylo zapotřebí získaná fakta dál kriticky a pozorně zkoumat a porovnávat s jinými zdroji“ (s. 4), drobné technické nedostatky (index před interpunkcí, index uvnitř uvozovek, uvedení zkratky CIM přímo v textu, nedůsledné užívání tvaru jednota bratrská atp.) a odchylky od citační normy;

- na některých místech by bylo vhodné doplnit vedle křestního jména rovněž šlechtický přídomek.

Shrnutí: Autorka v práci prokázala schopnost zpracování teoretického textu založeného na podrobném historickém výzkumu, a tak i přes zmíněné nedostatky, práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 15. prosince 2017

.....
Zdeněk Beran